

Sygn. akt I CSK 94/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa M. G.

przeciwko T. S.A. w Z.

o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 sierpnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 27 września 2016 r., sygn. akt VI ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i odstępuje od obciążenia skarżącego kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Wprawdzie skarżący odwołał się do istotnego zagadnienia prawnego, niemniej nie występuje ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepubl.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono ważne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243). Ponadto, prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być

sformułowane ogólnie w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepubl.).

Artykuł 543¹ k.c., wprowadzony w celu transpozycji dyrektywy 2011/83/UE, zmierza do wzmocnienia ochrony kupującego, kształtując jego położenie prawne w sposób korzystniejszy, niż wynika to z zasad ogólnych. Jest to szczególnie istotne w przypadku umów zawieranych na odległość, kiedy to kupujący nie ma bezpośredniej styczności ze sprzedawcą i nie może od razu odebrać rzeczy. Jest to istotne także w przypadku rzeczy, których wydanie - mimo styczności stron - jest w chwili zawarcia umowy niemożliwe (np. rzecz jest wytwarzana na zamówienie).

Artykuł 543¹ § 1 k.c. ma charakter dyspozytywny, co oznacza, że strony w umowie sprzedaży mogą odmiennie uregulować termin wydania rzeczy kupującemu. W interesie kupującego konsumenta komentowane unormowanie przewiduje ostateczną, 30-dniową granicę czasową, do której obowiązek wydania powinien być zrealizowany. Termin ten jest miarodajny we wszystkich przypadkach, w których wydanie rzeczy w tym terminie jest fizycznie możliwe, co dotyczy także rzeczy, które mają być wytworzone za granicą, czy sprowadzone z zagranicy, jak również wydania nieruchomości. Termin ten nie obowiązuje jedynie wówczas, gdy wydanie rzeczy we wskazanym terminie jest po prostu niemożliwe, np. ze względu na proces technologiczny jej wytworzenia.

Dokonana przez Sąd Apelacyjny wykładnia postanowienia „Właściciel serwisu E. [...] ma prawo odstąpienia od realizacji zamówienia z powodu braku dostępności towaru” nie budzi zastrzeżeń. Skoro ta klauzula nie przyznaje przedsiębiorcy prawa odstąpienia od umowy, to opóźnienie sprzedawcy w spełnieniu świadczenia i złożenie przez niego oświadczenia wiedzy nabywcy, że nie spełni świadczenia z powodu braku dostępności towaru nie oznacza zniweczenia umowy. Prawo to przysługuje w dalszym ciągu konsumentowi. Nieuzasadniony był więc wniosek Sądu pierwszej instancji, że zaistniała istotna i nieusprawiedliwiona dysproporcja praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta oraz iż nadmiernie chronione są interesy przedsiębiorcy.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aw

jw